

Znak sprawy: ZP.26.24.2026

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

I. PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA.

Przedmiotem zamówienia jest:

Świadczenie **usług eksperckich w zakresie opracowania OPZ do postępowania na zaprojektowanie, wykonanie i wyposażenie wystawy stałej ośrodka edukacyjno-muzealnego BbPN EKOiM w Goniądzu wraz z nadzorem**

II. KONTEKST ZAMÓWIENIA

Biebrzański Park Narodowy realizuje projekt pn. „Budowa ośrodka edukacyjno-muzealnego Biebrzańskiego Parku Narodowego pn. Europejskie Centrum Ochrony Klimatu i Mokradeł w Goniądzu w ramach:

- 1) Umowy nr FENX.01.05-IW.01-0032/24 Projektu „Budowa ośrodka edukacyjno-muzealnego BbPN – Europejskiego Centrum Ochrony Klimatu i Mokradeł w Goniądzu” FENX.01.05-IW.01-0032/24 w ramach działania FENX.01.05.Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury Typ FENX.01.05.4 Rozwój zdolności i usprawnianie zarządzania obszarami chronionymi Bazy edukacyjne w parkach narodowych priorytetu FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027;
- 2) Umowy nr 29/2026/Wn10/EE-BS-FX/D o dofinansowanie w formie dotacji na współfinansowanie projektów FENIKS 2021-2027 i FEPW 2021-2027 w ramach programu priorytetowego Edukacja ekologiczna Część 2) Współfinansowanie projektów Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 oraz Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej na lata 2021-2027

Jednym z najważniejszych elementów Centrum będzie wystawa stała zainstalowana w nowym wybudowanym ośrodku edukacyjno-muzealnym. Ekspozycja składać będzie się z max. ok. 40-45 eksponatów, w tym także interaktywnych udostępnianych w przestrzeni wystawienniczej o powierzchni ok. 742,70 m2 bez sal sensorycznych i sali z makietą.

Dokładna ilość eksponatów oraz ich podział na te udostępniane drogą interaktywną oraz eksponaty tradycyjne, będzie przedmiotem opracowania eksperta, który wyłoniony zostanie w niniejszym postępowaniu przy udziale i wsparciu pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego. Nie wyklucza

się, iż pojedyncze eksponaty mogą znajdować również w holu wejściowym budynku Centrum jak i w innych pomieszczeniach, służącym odwiedzającym Centrum. W bezpośrednim sąsiedztwie budynku – na działkach, wchodzących w skład nieruchomości Centrum planowane jest udostępnienie terenu dla odwiedzających w ramach rozwiązań architektonicznych, których koncepcja i zastosowanie rozwiązań wchodzi w ramy niniejszego postępowania. Ogólnodostępna przestrzeń dedykowana będzie w szczególności rodzinom z dziećmi. Będzie ona łączyła walory edukacyjne z rekreacyjnymi, umożliwiając przyjemne i wartościowe spędzenie czasu m.in. osobom oczekującym na zwiedzanie wystawy stałej. (Na potrzeby dalszej części opisu przedmiotu zamówienia Zamawiający w odniesieniu do wystawy stałej oraz edukacyjnego placu zabaw stosuje termin „wystawa stała”). Budowa Centrum podzielona została na kilka etapów. W pierwszym etapie wybrany zostanie podmiot, który będzie odpowiedzialny za zaprojektowanie i wykonanie budynku głównego i jego otoczenia wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę. Do zaprojektowania i wykonania Wystawy Stałej Zamawiający przy wsparciu merytorycznym Wykonawcy części budowlanej oraz Eksperta, planuje wyłonić niezależną firmę posiadającą doświadczenie w realizacji tego rodzaju przedsięwzięć. Firma ta wyłoniona zostanie w wyniku przeprowadzonego zamówienia publicznego. Zamawiający dysponuje Programem Funkcjonalno-Użytkowym, wraz z wstępną koncepcją i scenariuszem Wystawy Stałej (dalej „Scenariusz”), który opisuje ogólnie wygląd, charakter i wymagania względem sposobu zaprojektowania i wykonania ekspozycji. Dokument ten stanowił będzie podstawę do realizacji przez Eksperta koncepcji wystawy stałej wraz z wyposażeniem a także przygotowania postępowania, nadzoru nad procesem wyłaniania wykonawcy i realizacją Wystawy Stałej. Zakres oraz poziom zmian w tej koncepcji uzależniony będzie od wspólnych ustaleń oraz efektów współpracy Eksperta i jego zespołu z pracownikami Biebrzańskiego Parku Narodowego w celu opracowania dokumentacji (szczególnie opisu przedmiotu zamówienia) do postępowania na wyłonienie wykonawcy „zaprojektuj i wyposaż” budynku Centrum. Program Funkcjonalno-Użytkowy zostanie udostępniony zainteresowanym Ekspertom do wglądu w siedzibie Zamawiającego w dniach od poniedziałku do piątku, w godzinach od 9:00 do 14:00, zawsze po wcześniejszym umówieniu.

III. ZAŁOŻENIA, MISJA I CELE ZWIĄZANE Z FUNKCJONOWANIEM CENTRUM.

1. Misja i rola Europejskiego Centrum Ochrony Klimatu i Mokrał.

Zasadniczą misją Centrum jako miejsca odwiedzanego zarówno przez dzieci, młodzież ale i dorosłych jest prawidłowe ukierunkowanie postrzegania oraz doprowadzenie do korzystnych zmian w postrzeganiu obszarów cennych przyrodniczo (w tym przypadku Bagien Biebrzańskich) i ich roli jaką pełnią w trwaniu, funkcjonowaniu każdego człowieka czy nawet w ujęciu dużo szerszym - społeczeństwa, zarówno kontekście lokalnym, regionalnym czy nawet globalnym. W staraniach o realizację takiej misji warto jest określić model odwiedzającego. W tym przypadku powinien on przyjąć rolę odkrywcy, który w trakcie wizyty w Centrum dowiadyuje się – odkrywa jak cenne są tereny mokradłowe i dlaczego powinniśmy je chronić. Przy okazji warto poszerzyć kwestie odkrywcze odwiedzających o inne cenne aspekty, elementy środowiska przyrodniczego, które na zasadzie naczyni połączonych mają związek z terenami bagiennymi i ich ochroną. Dzięki tym odkryciom u odwiedzającego powinna dokonać się przemiana powodująca przyjęcie konkretnej postawy życiowej

(lub potwierdzająca zasadność już przyjętej postawy) wobec świata przyrody, mokradeł, potrzeby ochrony klimatu, potrzeby ochrony przyrody i środowiska przyrodniczego. Wizyta, zarówno kilkugodzinna lub pobyt - w zależności od ofert Centrum - powinny doprowadzić do uaktywnienia procesu dokonywania zmian w postawach odwiedzających Centrum. Idealnym byłoby osiągnięcie trwałości przyjętych postaw, zasad, którymi ludzie kierują się w codziennym życiu. Zasady te powinny prowadzić do zmian w konkretnych relacjach człowieka ze środowiskiem przyrodniczym, w których człowiek zda sobie sprawę z faktu, iż nasze życie i jego jakość zależna jest od stanu i jakości środowiska przyrodniczego, w tym mokradeł. Bagna biebrzańskie natomiast stanowią istotny element tej układanki. Idealnym byłoby osiągnięcie przez odwiedzających poczucia i przekonania, iż jakość życia to nie samo co standard życia. Iż obniżenie standardu życia nie koniecznie musi wiązać się z obniżeniem jakości życia. Obiecujące w tym zakresie byłyby decyzje podejmowane przez odwiedzających, np. „będę oszczędzał wodę, gdyż jej zasoby się kurczą”, „będę segregował odpady, gdyż ilość plastiku zagraża życiu zwierząt i ludzi”, „będę oszczędzał prąd, gdyż jego wytworzenie odbywa się ze szkodą dla przyrody”, „trzeba chronić mokradła, gdyż one w określonych warunkach chronią klimat”, „tworzenie form ochrony przyrody - rezerwatów, parków **narodowych jest czymś ważnym i potrzebnym**”.

Propozycje edukacyjne i rozwiązania dydaktyczne, obejmujące ofertę Centrum powinny doprowadzać do zdania sobie sprawy z faktu, iż na sukces w postaci polepszenia stanu środowiska przyrodniczego – postrzeganego zarówno lokalnie jak i globalnie, wpływają nasze decyzje, nasze postępowanie. Natomiast kluczowe w tym zakresie jest także trwałość i stabilności tych decyzji.

2. Dane lokalizacyjne Centrum

Działki, na których planuje się lokalizację budynku Centrum oraz zagospodarowanie otoczenia położone są w Goniądzu, przy ulicy Demokratycznej, w pobliżu plaży miejskiej nad rzeką Biebrzą. Numery działek będących do dyspozycji w celu budowy omawianego ośrodka edukacyjno-muzealnego wraz z zagospodarowaniem otoczenia to: 434/1, 434/2, 435/1, 435/2, 436/1, 436/2. Łączna powierzchnia tych 6 działek to 11 377 m². Położone są w obrębie 0001 Goniądz.

3. Odbiorcy działań Centrum

Odbiorcami działań Centrum powinny być dzieci, zarówno w wieku przedszkolnym jak i szkolnym, młodzież oraz osoby dorosłe. Oferta Centrum powinna umożliwiać zwiedzanie Centrum i poznawanie tajników przyrody, bagien biebrzańskich przez osoby indywidualne, rodzinę jak i zorganizowane grupy uczniów, studentów, turystów. Ponieważ Bagna Biebrzańskie oraz Biebrzański Park Narodowy jest bardzo znaną i cenioną destynacją urlopową obcokrajowców, przy stosowaniu rozwiązań edukacyjnych, programowych i ekspozycyjnych należy ten fakt wziąć pod uwagę. Konieczne będą napisy m.in. pod ekspozatami, planszami, tablicami, także w językach obcych: angielskim i niemieckim, a przy zastosowaniu rozwiązań multimedialnych i wirtualnej rzeczywistości z zastosowaniem lektora języków: angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, włoskiego czy francuskiego. Konieczne jest uwzględnienie potrzeb osób z niepełnosprawnością (także niewidomych) oraz seniorów.

4. Cele jakie powinno spełniać Centrum oraz ogólne założenia funkcjonowania ośrodka edukacyjno-muzealnego.

Nadrzędnym celem funkcjonowania Centrum powinno być budowanie oraz poszerzanie wrażliwości ludzi, budzenie i stabilizacja pokładów empatii w stosunku do świata przyrody i środowiska przyrodniczego. Cele te można osiągnąć poprzez ukierunkowywanie myślenia i postrzegania, a także konkretnego działania w życiu codziennym ludzi. Takie cele powinny być osiągane za pomocą narzędzi - oferty edukacyjnej, umożliwiającej osiągnięcie założeń i misji Centrum. Jako narzędzia dydaktyczne posłużą sale wystawiennicze, multimedialne przekazniki informacji, program zwiedzania. Najważniejszą formą aktywności w funkcjonowaniu Centrum powinno być doświadczanie, które najskuteczniej wpływa na ugruntowanie i stabilizację postaw życiowych.

Europejskie Centrum Ochrony Klimatu i Mokradeł powinno ukazywać przyrodę Parku w formie przyjaznej i przyswajalnej dla określonych grup wiekowych oraz grup o różnym stopniu posiadania wiedzy przyrodniczej. Dla osób bez wiedzy czy wykształcenia przyrodniczego Centrum powinno spełniać rolę i misję opisaną wyżej. Dla osób dysponujących wiedzą przyrodniczą Centrum powinno dawać możliwość poszerzenia ich wiedzy nie rezygnując z realizacji założeń misji i celów Centrum.

Jednym z najistotniejszych założeń funkcjonowania Centrum jest ukazanie piękna i wartości przyrodniczych Bagien Biebrzańskich, jako jednego z najcenniejszych terenów mokradłowych w tej części Europy. Ich wartość została dostrzeżona poprzez utworzenie tu Biebrzańskiego Parku Narodowego. Informacje o Parku prezentowane w Centrum powinny uwrażliwiać na piękno nie tylko od strony emocjonalnej, duchowej ale przede wszystkim merytorycznej, gdzie odwiedzający musi wiedzieć po co i dlaczego należy chronić bagna. Odwiedzający, po wizycie w Centrum powinien przyjąć postawę współodpowiedzialności za zachowanie cennych elementów zasobów przyrody i środowiska przyrodniczego i nabyć przekonanie, że ochrona tych zasobów jest konieczna i niezbędna. Oferta Centrum powinna dać wiedzę o funkcjonowaniu najcenniejszych ekosystemów Biebrzańskiego Parku Narodowego – otwartych terenów mokradłowych, warunkach i okolicznościach ich powstania oraz trudności związanych z ich utrzymanie w stanie warunkującym ochronę zasobów przyrodniczych. U części społeczeństwa wciąż funkcjonuje pejoratywny obraz bagien i mokradeł, jako mało wartościowych nieużytków, także pod względem gospodarczym. Centrum bezwzględnie musi wywierać nacisk na zmianę myślenia społeczeństwa w tym zakresie i ukazywać prawdziwą – ogromną wartość mokradeł - nie tylko przyrodniczą i środowiskową, ale również gospodarczą, a także ogromny wpływ terenów mokradłowych na ochronę klimatu. Konieczne jest też przedstawienie w przystępny sposób okoliczności i warunków, jakie sprzyjają zachowaniu cennych zasobów przyrodniczych bagien oraz okoliczności warunkujących trwanie procesów torfotwórczych, warunkujących ograniczenie ilości gazów cieplarnianych w atmosferze co w konsekwencji chroni klimat i nasze środowisko naturalne – nasze środowisko życia. Niezmiernie ważne jest uwypuklenie roli instytucji – Biebrzańskiego Parku Narodowego realizującej zadania statutowe, wynikające z przepisów prawa. Park narodowy jest otwarty na dialog ze społeczeństwem, jednak społeczeństwo powinno zrozumieć konieczność pewnych ograniczeń w celu prowadzenia skutecznej ochrony przyrody na obszarze parku narodowego. Funkcjonowanie naturalnych i półnaturalnych ekosystemów Parku, sprzyjające

realizacji celów ochrony przyrody i krajobrazu oraz zwiększeniu bioróżnorodności niekoniecznie idzie w parze z założeniami i celami gospodarki człowieka. Centrum powinno jednak pokazywać, iż ograniczenia mają sens i przyczyniają się do zwiększenia jakości naszego życia, choć środkiem do uzyskania tego jest zmniejszenie czy ograniczenie pewnych standardów życia. Należy również podkreślić, że ograniczenia dotyczą stosunkowo wąskiej ilości osób, podczas, gdy korzyści płyną do bardzo szerokiego grona, włączając w to również przyszłe pokolenia, które będą mogły korzystać z dobrze zachowanych mokradeł. Ważną rolę funkcjonowania Centrum będzie przekazanie w przystępny sposób wiedzy o przyrodzie Parku, poszczególnych elementach środowiska przyrodniczego Bagien Biebrzańskich i najcenniejszych obiektach w Parku i okolicy (przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych).

Centrum musi kształtować pozytywne relacje ze społecznością lokalną. Mieszkańcy z terenu Parku oraz otuliny powinny dostrzec w przyrodzie Parku, ale i w instytucji Parku szansę na rozwój (zrównoważony rozwój), pomimo istnienia określonych ograniczeń. Poziom akceptacji zasad funkcjonowania parku narodowego ma przełożenie na ogólny poziom akceptacji ochrony przyrody. Tę zależność należy w ofercie Centrum wykorzystać w celu budowania pozytywnych relacji z lokalną społecznością.

Lokalizacja działek, na których powstanie Centrum charakteryzuje się wyjątkowymi walorami widokowymi. Sąsiedztwo rzeki Biebrzy oraz rozciągające się na drugim brzegu rzeki tereny

W zależności od preferencji gości indywidualnych oraz dysponowania przez nich czasem, zwiedzanie budynku powinno charakteryzować się możliwością selektywności wyboru zwiedzania czy korzystania z poszczególnych modułów, bez konieczności przejścia przez całość sal edukacyjnych i wystaw.

Niezmierznie ważne jest zaplanowanie odpowiednio dużej ilości zieleni w pomieszczeniach wewnątrz budynku Centrum, aby pobyt w Centrum był pobytem nie tylko o charakterze edukacyjny, ale i relaksującym.

Hol – jako strefa powitalna odwiedzających powinna mieć charakter otwarty z dużą przestrzenią, tak bardzo charakterystyczną dla bagien biebrzańskich. Na ścianie na wprost od wejścia powinien znajdować się duży ekran, telebim (o wymiarach co najmniej 3x5 metrów, na którym wyświetlany będzie film przedstawiający największe atrakcje i wartości Biebrzańskiego Parku Narodowego. Kadry filmu oraz dźwięki obrazujące oglądane sceny muszą być bardzo dobrej jakości. Długość trwania około 5-7 minut, który będzie automatycznie powtarzany. Nie przewiduje się lektora do filmu a jedynie sceny przyrodnicze z bagien biebrzańskich z dźwiękami natury.

Być może (jednak Zamawiający nie zna kosztów utrzymania i eksploatacji tej atrakcji), bardzo pożądanym rozwiązaniem w jednym z pomieszczeń byłoby zastosowanie pokazu laserowego, polegającego na trójwymiarowym, bardzo realistycznym obrazie kilku, kilkunastu ptaków, krążących ponad głowami odwiedzających, charakterystycznych dla bagien biebrzańskich – np. rycyki, krwawodziób, kszyk, rybitwy białoskrzydłe. Ptaki – hologramy krążące nad głowami odwiedzających powinny być realistyczne i sprawiać wrażenie jakby było się w środku bagien biebrzańskich czy w

kolonii rybitwy białoskrzydłej. Konieczne jest emitowanie odgłosów tych ptaków. Tego typu doświadczenie jest trudno dostępne dla turystów.

Zamawiający zakłada, iż większość odwiedzających Centrum stanowić będą grupy szkolne dzieci i młodzieży, przy najwyższej kumulacji w okresie maj – czerwiec oraz indywidualni turyści i grupy turystów w okresie wakacji.

Nie zakłada się „sztywnego” toku odwiedzania poszczególnych eksponatów. To odwiedzający w zależności od poziomu wiedzy, wieku odwiedzającego oraz od dysponowania czasem będzie mógł wybrać, z jakich punktów Centrum skorzysta. Dlatego poszczególne punkty przystankowe powinny być jasno i wyraźnie nazwane, zatytułowane, aby odwiedzający mógł dokonać świadomego wyboru co do skorzystania z poszczególnych części tego modułu, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Jeśli jednak odwiedzający zdecyduje się przejść „całą ścieżkę” zwiedzania, następujące po sobie punkty powinny tworzyć logiczny porządek z konkretną pointą. Za względu na przyjęty sposób zwiedzania, elementy interaktywne powinny być samodzielnie uruchamiane przez zwiedzających. Należy unikać elementów tej części wystawy, które na dłuższy czas będą absorbować uwagę odwiedzających, blokując kolejne osoby i powodując tworzenie zatorów.

Edukacji przyrodniczej nie powinno się ograniczać wyłącznie do rozwiązań o charakterze multimedialnym czy przy wykorzystaniu wirtualnej rzeczywistości. Z drugiej strony w ośrodkach muzealnych odchodzi się od eksponowania spreparowanych zwierząt, szczególnie w dużych ilościach. Jednak bezpośredni kontakt z artefaktem, wręcz możliwość kontaktu organoleptycznego z okazami przyrodniczymi – np. piórem, pazurem ptaka lub ssaka, kłębem drapieżnego ssaka czy glebą torfową lub murszową uwrażliwia osoby wchodzące w interakcję. Biebrzański Park Narodowy posiada już w swojej kolekcji okazy spreparowanych zwierząt (ptaki, ssaki), które wymagają odpowiedniej ekspozycji, wpisującej się w „opowieść z ciekawą narracją” o Parku i jego walorach. Park wchodzi regularnie w posiadanie, niekiedy bardzo cennych i rzadkich okazów zwierząt, które po spreparowaniu powinny zostać wyeksponowane w części wystawy stałej. W posiadaniu Parku jest kilka spreparowanych okazów wilka, ponadto ryś, łось, sarna oraz kilka okazów ptaków. Należy się spodziewać, iż w przyszłości ilość tego typu okazów, jakimi będzie dysponował Park będzie się zwiększać, np. z powodu kolizji drogowych zwierząt. Byłoby nieuzasadnione nie wykorzystanie tych okazów do celów edukacyjnych, zwiększających nośność przekazywanych informacji, a jednocześnie generujących dodatkowe emocje, ekspresję odczuć. W zbiorach Parku są także ciekawe pod względem ekspozycyjnym, ale i naukowym kolekcje piór czy np. czaszek zwierząt, których część powinna zostać udostępniona dla zwiedzających. Podobnie jest z przedmiotami o walorach historycznych, etnograficznych. Niewyeksponowane okazy powinny być odpowiednio przechowywane w magazynie - w piwnicy. Należy nadmienić, iż ekspozycja stała oparta o spreparowane eksponaty przyrodnicze nie powinna stanowić zasadniczej części wystawy stałej a jedynie być uzupełnieniem treści przekazywanej odwiedzającym. Ta część wystawy stałej powinna nawiązywać i być uzupełnieniem wystawy stałej o charakterze multimedialnym. Część artefaktów na tej wystawie powinna być wykonana z drewna lub innych, akceptowalnych materiałów. Dotyczy to

mało trwałych i trudnych do preparacji zwierząt czy roślin (np. ryby, płazy, gady, okazy roślin – np. rosiczka, welnianki, turzyce).

Szczególne miejsce w Biebrzańskim Parku Narodowym przypada ptakom. Dlatego w wystawie stałej powinny w istotnym zakresie znaleźć się aspekty poświęcone ptakom, koniecznością ich ochrony oraz potrzebą zrozumienia ich behawioru.

W tej części wystawy należy także nawiązać do wyjątkowo cennego i bogatego świata roślin Parku oraz ekosystemów występujących w Parku oraz świata przyrody nieżywionej, np. geologii.

Konieczny jest też nawiązanie do sieci Natura 2000 oraz przedmiotów ochrony Natury 2000 (gatunki, siedliska).

Budynek będzie posiadać także salę/pomieszczenie, które będą w stanie przyjąć i obsłużyć wystawy czasowe (np. przyrodnicze, fotograficzne, plastyczne) oraz pomieszczenie z makietą obszaru Biebrzańskiego Parku Narodowego, gdzie przewidziane są także rozwiązania interaktywne.

Budynek Centrum musi stwarzać możliwości przeprowadzenia zajęć warsztatowych (np. prace w drewnie, glinie, wiklinie, warsztaty tkackie, rzeźbiarskie, malarskie) oraz edukacyjnych, które będą rozszerzeniem jak i uzupełnieniem wiedzy prezentowanej na wystawie stałej czy czasowej. Zakłada się prowadzenie zajęć warsztatowych i edukacyjnych po wcześniejszej rezerwacji i zgłoszeniu zapotrzebowania na takie zajęcia przez szkoły, instytucje, firmy zewnętrzne. Przynajmniej część pomieszczeń powinna być tak zaprojektowana, by można je było wykorzystać do opracowywania materiałów zebranych w terenie nie tylko w ramach działań edukacyjnych, ale również w ramach monitoringu przyrodniczego i badań naukowych. Powinny więc być wyposażone w sprzęt komputerowy, audiowizualny, jak i podstawowe pomoce naukowe – mikroskopy, binokulary, lornetki, lunety jak i wszelkie niezbędne pomoce dydaktyczne oraz zapewniony dostęp do mediów. Przynajmniej jedna sala powinna być przystosowana do prowadzenia zajęć „mokrych” – z bezpośrednim dostępem do bieżącej wody i kanalizacji, z możliwością ustawienia akwariów, ze stołami mogącymi utrzymać duże obciążenia, z podłogami i meblami odpornymi na rozlaną wodę.

Dodatkowo przynajmniej jedna sala edukacyjna będzie posiadać możliwość ustawienia na środku stołu i krzeseł w formie „okrągłego stołu” do rozmów, negocjacji, spotkań, gdzie ważna będzie forma prowadzenia takich spotkań. Przewidywana liczba uczestników w sali z „okrągłym stołem” – to minimum 30-40 osób.

Biblioteka i zasoby biblioteczne znajdują się obecnie w Centrum Edukacji i Zarządzania w Osowcu-Twierdzy. Korzystanie jednak ze zbiorów i zasobów biblioteki przez osoby z zewnątrz, nie zatrudnione w Biebrzańskim Parku Narodowym są bardzo ograniczone z powodu braku miejsca na stoliki z krzesłami i oddzielnego pomieszczenia w formie czytelnii. Planowane jest przeniesienie zbiorów bibliotecznych do budynku Centrum w Goniądzu oraz przeznaczenie jednego pomieszczenia na czytelnię usytuowaną przy pomieszczeniu ze zbiorami bibliotecznymi. W zasobach Parku oprócz książek są prace o charakterze naukowym w wersjach analogowych oraz materiały medialne w postaci cyfrowej. Czytelnia powinna więc być wyposażona w kilka stanowisk ze sprzętem,

umożliwiającym korzystanie z wszelkich zasobów biblioteki. Na księgozbiór jest przewidziane oddzielne pomieszczenie z odpowiednimi meblami.

Sala konferencyjna umożliwi organizację konferencji, seminariów i wydarzeń okolicznościowych dla co najmniej 120 osób. Sala ta musi być w pełni wyposażona w niezbędny sprzęt audiowizualny, krzesła (koniecznie z podpórką/stolikiem dające możliwość pisania lub rozłożenia laptopa. Należy zwrócić uwagę na stoliki z ogranicznikami, aby kartki lub laptopy nie zsuwały się ze stolika), nagłośnienie, odpowiednie oświetlenie, możliwość skutecznej ewakuacji. W Sali tej, oprócz imprez, powinna być możliwość pokazu filmów (wyposażenie jak dla sali kinowej).

Otoczenie budynku powinno charakteryzować się dużą ilością zieleni – na bazie rodzimych gatunków drzew i krzewów, opartych o regionalizację przyrodniczą. Przy zagospodarowaniu terenu wokół Centrum nie mogą być brane pod uwagę rośliny (zielne, krzewy, drzewa) gatunków drzew obcych a tym bardziej inwazyjnych. Ponadto należy do niezbędnego minimum ograniczyć przy zagospodarowaniu terenu beton, polbruk, kostkę brukową a popierać rozwiązania na bazie drewna, kamienia, cegły, ziemi z zieloną darnią.

Zagospodarowanie otoczeniu budynku Centrum powinno uwzględniać fakt istnienia w sąsiedztwie plaży miejskiej oraz inwestycji realizowanych przez Miasto Goniądz (np. budowa bulwarów miejskich) oraz imprez okolicznościowych organizowanych przez Miasto Goniądz.

Należy też zaplanować w otoczeniu Centrum 4, max. 5 metalowych rzeźb zwierząt w skali 1:1, które realistycznie pokazywać będą kluczowe gatunki ssaków, możliwe do zobaczenia w Parku (np.: łось, jeleń, wilk, ryś, bóbr). Zwierzęta powinny być w pozycji stanowiącej atrakcję – np. w celu wykonania zdjęcia zwierzęcia z osobą odwiedzającą Centrum. Należy zwrócić tu szczególną uwagę na bezpieczeństwo odwiedzających (np. chęć wchodzenia na rzeźbę). Powinien też być zaplanowany „kącik” do zabawy dla dzieci w oparciu o atrakcje bazujące na przyrodzie. Przestrzeń wokół Centrum powinna być także wykorzystana do działalności edukacyjnej.

Podsumowanie

Przedstawione założenia programowo-architektoniczne stanowią kompozycję, wynikającą z doświadczeń i oczekiwań co do Centrum pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego. Są wynikiem i wypadkową wiedzy, osobistych doświadczeń i wyobrażeń pracowników Parku co do funkcjonowania ośrodka muzealno-edukacyjnego. Nie stanowią jednak zamkniętego pakietu rozwiązań, które mogą znaleźć zastosowanie, spełniając jednocześnie przekaz i sens tych założeń. Wiedza oraz doświadczenie Eksperta wraz z zespołem stanowiąc będą istotny element pracy koncepcyjnej w celu znalezienia konkretnych rozwiązań przy powstawaniu, projektowaniu i planowaniu tych części Centrum, stanowiących niniejsze postępowanie.

Poniżej przedstawione są opisy 9 przykładowych eksponatów/stanowisk oraz makiety – modelu przestrzennego Doliny Biebrzy, które powinny wejść w zestaw wszystkich planowanych, około 40 eksponatów w Centrum. Pozostałe eksponaty – ich ostateczna ilość, nazwy ustalone będą z Zamawiającym w trakcie realizacji umowy, obejmującej powstawanie scenariusza wystawy stałej.

Opis ten stanowić powinien podstawę do zaprojektowania i wykonania tych stanowisk przez Wykonawcę zamówienia „zaprojektuj i wyposaż”. Opis 9 przykładowych stanowisk stanowi przykład, jakim powinien kierować się Ekspert opisując pozostałe stanowiska, wchodzące w skład wystawy stałej. Przy czym Ekspert w ramach realizacji zamówienia powinien zaproponować-opisać rozwiązania praktyczne, związane z powstaniem/budową wszystkich eksponatów uwzględniając aspekty manualne, mechaniczne, multimedialne, graficzne, eksploatacyjne, bezpieczeństwo, itp., w taki sposób, aby wykonawca wystawy stałej miał wiedzę i świadomość zakresu niezbędnych prac do wykonania. Wiedza ta będzie miała bezpośrednie przełożenia na skostorysowanie ofert oferentów – wykonawcy zamówienia „zaprojektuj i wyposaż”.

Model przestrzenny doliny Biebrzy.

Największym spektaklem Doliny Biebrzy są wiosenne rozlewiska i przeloty. Model w całości powinien eksponować ogrom rozlewisk oraz bogactwo i zgiełk migrujących ptaków. Model powinien zawierać następujące elementy. Zwiedzający zaczyna od wody. Poznaje znaczenie zasobów wodnych i pierwsze spojrzenie kieruje na taflę wody. Z powierzchni przechodzimy do świata zwierząt wodnych, potem makro (bentos) w wodzie dalej do mikro. Po dnie wychodzimy na brzeg – rośliny, zbiorowiska (szuwały, turzycowiska itp.), strefowość siedlisk i zwierzęta, usługi ekosystemowe - w tym użytkowanie oraz wpływ człowieka. Wszystko z pozycji przyrody która rządzi się swoimi prawami, udostępnia człowiekowi możliwość korzystania z jej zasobów i różnorodności. Ptaki powinny być motywem wiodącym i przewodnim ze względu na rolę obszaru dla ich występowania i ochrony. Motyw ptaków i ochrony ornitofauny musi być uwzględniony i stanowić logiczną całość. Cenne byłoby wzbogacenie pomieszczenia, w którym znajduje się model o usytuowane na ścianach/przy ścianach tego pomieszczenia diaporamy, stanowiska (aktywne/interaktywne) z wykorzystaniem dźwięku, obrazujące najistotniejsze elementy zobrazowane na modelu. Powinny one dotyczyć np. roślin (np. łany kwitnących kaczeńców) i zwierząt najbardziej charakterystycznych dla doliny Biebrzy (reprezentanci gromad: płazów (kumaki nizinne, żaby moczarowe), ptaków (np. bataliony, gęsi), ssaków (np. łось, wilk). Załączyć przykładowe zdjęcia z innych ośrodków edukacyjnych.

Model/makieta przestrzenna doliny rzeki Biebrzy powinna mieć bardzo szerokie możliwości wykorzystania. Programy i funkcje powinny obejmować możliwość samodzielnego korzystania przez zwiedzających ale również wiele programów tematycznych do wykorzystania w zależności od poziomu wiedzy odbiorców (turyści, uczniowie, studenci, specjaliści). Programy edukacyjne muszą umożliwić odwiedzającym, zarówno laikom, jak i specjalistom, wielopoziomowe poznanie struktury, funkcji i dynamiki ekosystemów rzecznych, potrzeb ochrony, funkcji przyrodniczych oraz wpływu działalności człowieka (destruktywnej i twórczej). Przykładowe funkcje modelu to: quizy edukacyjne z pytaniami obrazowanymi na modelu, zobrazowanie przepływu wody, przegląd zmian w trakcie roku oraz zmian w dłuższych okresach, różne aspekty funkcjonowania ekosystemu rzeki, interaktywne oznaczenia siedlisk, strefowość poprzeczna zbiorowisk roślinnych, stanowiska i dźwięki wybranych gatunków ptaków, ssaków, płazów, skutki regulacji, zanieczyszczeń, rolnictwa, urbanizacji, symulacje przepływów, retencji, rozlewisk, scenariusze zmian (np. melioracja lub odbudowa sieci hydrologicznej, likwidacja kanałów, budowa tamy, wpływ dawnych i bieżących projektów ochrony),

przeglądanie warstw danych (np. pokrycie terenu, mapa gleb, siedlisk Natura 2000, struktura własności, wybrane mapy zasięgów lub funkcje z PZO). Koniecznym elementem jest przedstawienie warstwy historycznej doliny (uwzględnić można np.: stanowiska prehistoryczne, zasiedlanie bagien w czasach nowożytnych, melioracje i fortyfikacje XIX wieczne, linię mołotowa, działania podczas I i II Wojny Światowej, melioracje i plany przekształceń w XX w. itp.). Wśród funkcji makiety powinna znaleźć się możliwość wprowadzania własnych danych i tworzenia scenariuszy zmian.

Pomieszczenie z modelem musi posiadać odpowiednie naświetlenie i nagłośnienie, podkreślające nastrój i związek z eksponowanymi tematami, zagadnieniami, uzasadniony kierunek poruszania się i niezbędna estetykę, narrację przestrzenną.

Wybrane 9 stanowisk/eksponatów

Wszystkie ekspozycje muszą mieć podstawowy schemat działania tzn. rozbudowane założone z góry funkcje (np.: multimedialne) oraz schemat działania w razie awarii (np.: statyczne obrazy) lub braku prądu (np.: funkcje manualne lub/i dołączone elementy o tej samej roli i tematyce co główna ekspozycja np.: karty do gry). Ze względu na różne potrzeby odbiorców i odbiorców o różnych potrzebach ta druga droga musi być dostępna nawet przy prawidłowym działaniu wszystkich elementów. Każda ekspozycja -eksponat powinna być skonstruowana w nurcie Montessori (otoczenie, konstrukcja, treść wszystko się łączy). Ekspozycje muszą być nowoczesne (multimedialne, wirtualne itp.) a jednocześnie umożliwiać/pozwalać na korzystanie manualne w znaczeniu: poznać-zrozumieć-doświadczyć.

1. Zasoby wodne.

Stanowisko obrazujące jak bardzo kluczowe dla zachowania cennych zasobów przyrodniczych Parku i całej doliny Biebrzy są zasoby wodne. Stanowisko interaktywne powinno obrazować wpływ dostępności zasobów wodnych w określonych porach roku na kształtowanie pożądanych procesów przyrodniczych. Cenne byłoby zobrazowanie sytuacji przeciwstawnej - braku odpowiednich zasobów wodnych i konsekwencje, jakie następują dla siedlisk, a w konsekwencji świata zwierząt, szczególnie ptaków.

Zasoby wodne mają kluczowe znaczenia dla trwania procesów torfotwórczych, warunkujących zachowanie cennych wartości przyrodniczych. Brak wody, brak zalewów przyczynia się do przerwania procesów torfotwórczych. Długotrwały niedobór lub brak wody w glebach torfowych, powoduje, iż następują procesy murszenia – degradacji gleb torfowych. W konsekwencji zmienia się szata roślinna, charakterystyczna dla bagien biebrzańskich, wycofują się cenne i unikatowe zespoły roślinne, zmienia się – ubożeje świat zwierząt, także ptaków. Dodatkowo następuje emisja gazów cieplarnianych w wyniku uwalniania się zasobów węgla do atmosfery w konsekwencji procesów murszenia gleb torfowych. Ma to istotne znaczenie dla ochrony klimatu.

Wartościowe byłoby umożliwienie odwiedzającym aktywnego/interaktywnego regulowania – wpływania przy pomocy odpowiednich narzędzi na zmiany poziomu wody w dolinie Biebrzy i

przekonanie się jakie będą konsekwencje w świecie przyrody (in plus oraz in minus w zależności od ilości dostarczonych zasobów wodnych do środowiska).

Odwiedzający stanowisko musi uzyskać wiedzę, najlepiej drogą empiryczną, że zasoby wodne są niezbędne i kluczowe dla zachowania cennych zasobów przyrodniczych doliny Biebrzy. Stanowisko powinno ukazać ewolucję podejścia do melioracji – od traktowania jej jako synonimu odwodnienia i użytkowego przekształcania mokradeł, po nowoczesne, zintegrowane gospodarowanie wodą, które łączy ochronę przyrody, rolnictwo i bezpieczeństwo hydrologiczne. Woda w krajobrazie to nie problem, ale zasób – w czasie kryzysu wodnego i klimatycznego potrzebujemy nowych rozwiązań. Ekspozycja ma na celu pokazanie różnicy między tradycyjną/potoczną melioracją a zrównoważonym zarządzaniem wodą oraz uświadomienie odwiedzającym, jak nadmierna ingerencja w naturalny obieg wody prowadzi do suszy, zaniku siedlisk i utraty stabilności ekosystemów.

Zatrzymywanie wody, odtwarzanie mokradeł, wspieranie naturalnych procesów to melioracja XXI wieku. W Dolinie Biebrzy to nie tylko wybór – to konieczność ochrony jednego z najcenniejszych obszarów przyrodniczych Europy.

2. Dwie rzeki – dwa światy: naturalna i przekształcona.

To stanowisko pokazuje kontrast między naturalną, nieuregulowaną rzeką a rzeką przekształconą przez człowieka – poprzez regulacje, melioracje, betonowanie brzegów, prostowanie i obwałowywanie koryta. Odwiedzający zobaczą, jak forma rzeki wpływa na jej funkcjonowanie, bioróżnorodność, zdolność retencji wody i znaczenie dla ochrony przyrody oraz bezpieczeństwa ludzi. Stanowisko może nawiązywać do zmian jakim podlegają uregulowane ciek:

- rzeka wyprostowana, pogłębiona, często zabudowana betonem, bez meandrów i rozlewisk to zubożenie krajobrazu,
- ujednolicone, szybkie koryto i brak zdolności retencji – woda spływa gwałtownie, nie zatrzymuje się i nie może parować,
- zanik siedlisk – brak tarlisk, brak roślin wodnych, ograniczona strefa brzegowa,
- spadek liczby gatunków – dominują tylko organizmy odporne na silny nurt i zanieczyszczenia (np. ochotkowate),
- zwiększa się ryzyko powodzi – brak rozlewisk, brak zastoisk,
- zanik procesów samooczyszczania, pogorszenie jakości wody.

Nie każda regulacja to poprawa – często to początek degradacji. Rzeką to żywy system – przekształcanie jej koryta to przekształcanie całego krajobrazu i zubożenie przyrody. Rzeki naturalne są bardziej odporne na zmiany klimatu, a ich renaturyzacja to ochrona przyrody i ludzi jednocześnie.

3. Sygnały życia.

Stanowisko ukazuje złożony świat organizmów wodnych – ryb, makrozoobentosu (bezkęrgowców dennych) i planktonu, które nie tylko stanowią istotny element ekosystemu rzecznej Biebrzy, ale też pełnią ważną rolę bioindykatorów, czyli „żywych wskaźników” jakości środowiska wodnego (w miarę możliwości należy unikać rozwiązań z żywymi okazami w akwariach – przemawiają za tym kwestie etyczne i techniczne).

Stanowisko powinno uświadamiać iż nawet niewidoczne gołym okiem organizmy dostarczają cennych informacji o stanie przyrody. Pomagać zrozumieć, że jakość wody (chemizm, temperatura, ilość tlenu, obecność związków azotu i fosforu, pestycydów) i jej ilość (np. w czasie suszy) bezpośrednio wpływają na strukturę i różnorodność życia w rzece.

Rozwinięcie myślenia systemowego – co się dzieje z Biebrzą, gdy zmienia się plankton i bentos? Co tracą ryby? Co traci człowiek? Być może również dobrze byłoby poruszyć kwestię jak wielowymiarowe i wieloczynnikowe środowisko wpływa na organizmy i ich zróżnicowanie a jednocześnie życie biologiczne wpływa na zmiany i różnorodność środowiska.

4. Mapa życia – roślinna różnorodność Doliny Biebrzy.

Jak rośnie bioróżnorodność, gdy przyroda działa po swojemu? To stanowisko ukazuje, że bogactwo roślin w Dolinie Biebrzy nie wynika z monokultur, a właśnie z mozaikowości i naturalności siedlisk. Pokazuje, jak zróżnicowanie przestrzenne (mokre – suche, użytkowane – dzikie) tworzy warunki dla wyjątkowej różnorodności florystycznej i strukturalnej, będącej podstawą dla całego ekosystemu od owadów, przez ptaki, po ssaki.

Im bardziej naturalna przestrzeń-środowisko, tym więcej w niej życia. Różnorodność siedlisk rodzi różnorodność gatunków. Zachowanie i wspieranie naturalnych procesów, np. koszenia raz w roku, pozostawianie martwego drewna, utrzymanie szuwarów, to działania sprzyjające bioróżnorodności.

To stanowisko przybliży także zwiedzającym, jak istotne dla stabilności i różnorodności bagien biebrzańskich są wybrane kluczowe elementy środowiska, gatunki lub grupy organizmów. (np.: torfowce, rośliny zielne, szuwały, stare drzewa, martwe drewno, zapylacze, gryzonie, drapieżniki, roślinożercy). Choć niepozorne, często decydują o kształcie całych siedlisk, retencji wody, obiegu składników pokarmowych i funkcjonowaniu łańcuchów troficznych.

„Niektóre organizmy wydają się niepozorne, ale to one trzymają cały świat bagien w całości. Zniknięcie jednego może poruszyć całą sieć zależności. Bioróżnorodność to nie tylko bogactwo – to fundament stabilności.”

5. Tajemnice Doliny Biebrzy – Nietrwała równowaga Natury. Zwierzęta to więcej niż gatunki – to funkcje, relacje i życie całego ekosystemu

Stanowisko wspiera zrozumienie, że każdy gatunek – nawet najmniejszy – ma znaczenie i jego brak może uruchomić efekt domina prowadzący do degradacji środowiska. Ptaki na Bagnach Biebrzańskich są elementem szczególnym ze względu na liczebność i różnorodność oraz ze względu na rolę jaką pełnią bagna niezależnie od granic administracyjnych. Stanowisko powinno obrazować i uzmysławiać tę wyjątkowość i konieczność ochrony, a jednocześnie możliwość odpowiedzialnego udostępniania. Dodatkowo powinna ujmować przyjazne dla ptaków gospodarowanie na obszarach użytkowanych rolniczo.

Stanowisko powinno także pokazywać różne aspekty życia ptaków oraz ich powiązania z aktywnością człowieka. Powinno ujmować elementy dotyczące dostosowania ptaków do życia na w obszarach bagiennych, rzecznych i leśnych Parku oraz tłumaczyć z czego wynika konieczność przestrzegania przepisów, poruszania się i zachowania człowieka w przyrodzie. Ma także promować sprzyjającą ptakom i nie powodującą szkód aktywność, czyli nawiązywać do istniejących przepisów i je tłumaczyć (np.: schodzenie ze szlaków, dokarmianie, poruszanie się nocą, loty dronami, przestrzeganie ograniczeń prędkości w obrębie Carskiej Drogi, etyczna obserwacja, zakaz wabienia).

Ważnym aspektem powinna być informacja o sposobach czynnej i biernej ochrony i wskazanie sytuacji alternatywnej w przypadku braku tego rodzaju zabiegów. W tym przypadku powinna pojawić się też informacja o gatunkach obcych wpływających na populację gatunków rodzimych i obok dot. drapieżników rodzimych w rozumieniu drapieżnictwa jako naturalnego elementu w układzie drapieżnik - ofiara.

Obok strony czysto ochroniarskiej oraz dotyczącej przyjaznego rolnictwa i turystyki, powinno wskazywać na ciekawe aspekty z życia charakterystycznych gatunków ptaków zamieszkujących Bagna Biebrzańskie, takich jak np. oba orliki, kulik wielki, uszatka błotna, puchacz, wodniczka, dubelt. W tym zakresie informacje powinny dotyczyć takich aspektów jak wędrówka (zegar rocznej aktywności, lęgowiska, zimowiska, trasy wędrówkowe i postojowe, metody śledzenia wędrujących ptaków), gniazda, jaja, pisklęta, zachowania antydrapieżnicze itp.).

„Równowaga w przyrodzie to nie przypadek – to wynik obecności wszystkich jej elementów. Gdy znika jeden gatunek, cała sieć zaczyna się chwiać.” Dolina Biebrzy to żywy organizm, w którym każdy drapieżnik, roślinożerca, a nawet najmniejszy nornik ma swoją funkcję.

Drapieżniki nie niszczą a regulują. Roślinożercy nie tylko zgryzają a kształtują krajobraz. Utrata różnorodności, flory i fauny, prowadzi do zubożenia siedlisk, pogorszenia jakości wód, zaniku ptaków i owadów, a ostatecznie do osłabienia całego ekosystemu. Zrozumienie zależności między gatunkami pozwala lepiej chronić przyrodę, ale też uczy szacunku dla natury jako całości.

Stanowisko powinno uświadamiać, że każde zwierzę – nawet „zwykły” nornik czy „pospolity” lis – pełni niezastąpioną rolę w ekosystemie. Ich obecność lub brak to nie tylko pozycja w wykazie, ale konkretne skutki dla całej doliny Biebrzy.

Ochrona przyrody to ochrona środowiska, to również nasze środowisko, więc chronimy przyrodę dla nas samych. Chroniąc naturalne rzeki, chronimy dziką przyrodę, różnorodność biologiczną i siebie samych.

Do wykorzystania okazy taxidermiczne wilków, będące w posiadaniu Parku.

6. Lodowiec – architekt Doliny Biebrzy. Jak lód sprzed tysięcy lat ukształtował krajobraz, który dziś chronimy.

Interaktywna ekspozycja pokazująca wpływ zlodowaceń plejstocenских (głównie ostatniego – bałtyckiego) na rzeźbę terenu i współczesny krajobraz Doliny Biebrzy. Stanowisko porównuje rolę lodowca „dawniej” (czas geologiczny) z jego skutkami „dziś” (krajobraz, gleby, wody, bioróżnorodność).

Ekspozycja powinna wskazywać jakie charakterystyczne elementy polodowcowej rzeźby terenu można znaleźć do dziś w krajobrazie doliny, jak zlodowacenie wpłynęło na hydrologię i zatorfienie doliny.

Dolina Biebrzy to efekt tysiącleci działania sił natury – przede wszystkim lodowca. Choć lodowiec stopniał, jego spuścizna nadal kształtuje krajobraz, przyrodę i życie ludzi. Zrozumienie pochodzenia terenu to pierwszy krok do jego ochrony.

7. Węgiel w naturze – niewidzialny skarb Biebrzańskich Bagien. Rola torfowisk w obiegu węgla. Jak bagna wychwytyją, magazynują i uwalniają węgiel?

Ekspozycja ukazuje torfowiska jako kluczowe elementy globalnego obiegu węgla, a zarazem niedocenianych sprzymierzeńców w walce ze zmianami klimatu. Skupia się na procesach wychwytywania, magazynowania i uwalniania węgla w kontekście naturalnej przyrody Doliny Biebrzy. Stanowisko przedstawia także konsekwencje degradacji torfowisk – z perspektywy bilansu węgla w atmosferze.

Możliwe problemy do zobrazowania - jakie procesy warunkują powstawanie torfu. Jak długo magazynuje się martwa materia organiczna. Torfowisko jako okno na świat przeszłości relikty polodowcowe i historia zmumifikowana w torfie. Rola torfowisk w kontekście usług ekosystemowych i ochrony przyrody. Z drugiej strony degradacja i eksploatacja torfowisk jako terenów n nieprzydatnych.

Torfowiska to cisi strażnicy klimatu. Ich zachowanie – wilgotnych, aktywnych i niezaburzonych – to jedna z najtańszych i najskuteczniejszych metod ograniczania emisji CO₂.

Dolina Biebrzy to nie tylko ostoja ptaków – to również jeden z największych naturalnych magazynów węgla w Europie. Jeśli bagna wyschną – klimat zapłaci rachunek.

8. Mokradła – zielona infrastruktura natury. Naturalne systemy retencji, filtracji, chłodzenia i ochrony życia. Niezastąpione, ciche filary przyrody.

Stanowisko prezentuje mokradła jako wielofunkcyjne ekosystemy, których wartość wykracza daleko poza ich powierzchnię. To nie tylko tereny podmokłe – to żywe, dynamiczne systemy, pełniące niezastąpione funkcje ekologiczne, klimatyczne, gospodarcze i zdrowotne. Szczególną uwagę poświęcono Dolinie Biebrzy jako jednemu z największych kompleksów torfowiskowych Europy. Mokradła to nie „bezużyteczne bagna”, ale kluczowe organy naszej planety. Odwiedzający powinien po obejrzeniu tej ekspozycji umieć odpowiedzieć sobie na pytania: jakie funkcje pełnią mokradła, dlaczego musimy je chronić, co utracimy razem z zanikaniem obszarów wodno-błotnych, jakie potrzeby człowieka zaspokajają mokradła i jak można włączyć się w ich ochronę.

Tak jak płuca oddychają, tak mokradła oczyszczają, chłodzą, magazynują i chronią życie. Dolina Biebrzy to nie tylko ostoja ptaków – to żywy system wspierający klimat, wodę i zdrowie człowieka. Ich ochrona to inwestycja w przyszłość – nie tylko przyrody, ale i naszej cywilizacji.

9. Ziemia pod presją – rolnictwo ekstensywne a intensywne. Co zyskujemy, a co tracimy w zależności od sposobu użytkowania terenów rolnych?

Ekspozycja pokazuje kontrast między ekstensywnym a intensywnym użytkowaniem rolnym – w szczególności na obszarach cennych przyrodniczo, takich jak torfowiska i łąki Doliny Biebrzy. Ukazuje, jak metody gospodarowania wpływają na stan gleby, wody, krajobrazu oraz różnorodność biologiczną. Porusza też temat długofalowych skutków intensyfikacji rolnictwa i konieczności poszukiwania zrównoważonych rozwiązań. Jak rekomendowane, odpowiednie praktyki rolnicze mogą wpływać na podmokłe siedliska. I co dzieje się podczas niewłaściwego użytkowania terenu. Nie każde rolnictwo szkodzi – ale nie każde pomaga. Ekspozycja powinna wzmacniać przesłanie konieczności ochrony bagien dla wszystkich nawet kosztem ograniczeń w użytkowaniu przez właścicieli. Korzyści wynikające z istnienia bagien, zarówno dla przyrody jak i dla człowieka, sięgają daleko poza zabagnioną dolinę.

Użytkowanie ekstensywne to klucz do zachowania krajobrazów bagiennych, tradycyjnych łąk i siedlisk cennych gatunków. Intensyfikacja na obszarach mokradłowych to krótkoterminowy zysk i długoterminowa degradacja.

Rolnictwo i przyroda mogą współistnieć – ale tylko wtedy, gdy ziemię traktujemy jak żywy organizm, a nie jak fabrykę. Szczególnym aspektem współistnienia człowieka i przyrody w dolinie rzecznej jest utrzymywanie terenów otwartych to stanowisko powinno także wskazywać iż koszenie nie zawsze jest ingerencją – może być ratunkiem, elementem ochrony czynnej. W Dolinie Biebrzy, zachowanie łąk i torfowisk niskich, ze względu na zaburzenie naturalnego reżimu wodnego, wymaga regularnego użytkowania – bez niego zanikają unikatowe siedliska i gatunki. Koszenie łąk w sposób przemyślany i

tradycyjny pełni funkcję ekologiczną i ochronną, ograniczając trofię, spowalniając sukcesję roślinności i dając przestrzeń dla ptaków takich jak wodniczka. Koszenie to nie tylko użytkowanie – może być świadomą ochroną przyrody.

Utrzymując łąki w Dolinie Biebrzy, ograniczamy trofię, chronimy torfowiska i dajemy szansę przetrwania wodniczce – ptakowi, który zniknął już z większości krajów Europy. Stanowisko powinno zwrócić uwagę na wodniczkę jako gatunek ginący wraz z unikatowym siedliskiem ale jednocześnie gatunek parasolowy, dzięki któremu z ochrony korzystają inne gatunki ptaków na otwartych terenach podmokłych.

W czasach, gdy przyroda cierpi przez nadmiar i tempo, tradycyjne, spokojne użytkowanie ziemi może być jej najlepszym sprzymierzeńcem.

IV. WARUNKI REALIZACJI ZAMÓWIENIA

Świadczenie usług eksperckich obejmujących niniejsze zamówienie realizowane będzie etapami, opisanymi poniżej.

Etap 1 obejmuje wsparcie Zamawiającego w opracowaniu Opisu Przedmiotu Zamówienia do postępowania na wyłonienie Wykonawcy scenariusza wystaw wraz z wyposażeniem, w tym wyposażeniem pomieszczeń pozostałych ośrodka edukacyjno-muzealnego Biebrzańskiego Parku Narodowego pod nazwą Europejskie Centrum Ochrony Klimatu i Mokradeł w Goniądzu. Zamówienie obejmuje także opracowanie koncepcji i opis zagospodarowania działki przy budynku Centrum”. Opisu Przedmiotu Zamówienia wraz z dokumentacją przetargową oraz załącznikami do postępowania w trybie „zaprojektuj i wyposaż” na scenariusz wystawy stałej wraz z wyposażeniem stanowić będzie podstawę do ogłoszenia postępowania przetargowego. Dlatego też zakres opracowania postępowania przetargowego, a w szczególności opis przedmiotu zamówienia musi być na tyle skonkretyzowany i precyzyjny, aby wykluczyć zarzut przez przyszłych oferentów oraz wykonawcę wystawy stałej i wyposażenia Centrum o zbyt lakoniczny opis i spis materiałów, przedmiotów, wchodzących w skład wystawy stałej i wyposażenia, uniemożliwiający złożenie oferty a w konsekwencji późniejszą realizację zamówienia „zaprojektuj i wyposaż”. Zamawiający zaznacza, iż koncepcja wyposażenia wystawy stałej oraz pozostałych pomieszczeń Centrum nie obejmuje materiałów i przedmiotów, które stanowią wyposażenie w części budowlaną realizacji zamówienia Centrum. To wyposażenie zrealizowane będzie w ramach oddzielnego postępowania w trybie „zaprojektuj i wybuduj”.

Niezmiernie istotną częścią realizacji zamówienia będzie uszczegółowienie scenariusza wystaw w zakresie zastosowanych technologii oraz materiałów z jakich mają zostać wykonane ekspozyty/stanowiska w oparciu o sugestie wskazane przez Zamawiającego oraz najnowsze trendy w projektowaniu edukacyjnych wystaw interaktywnych przy uwzględnieniu możliwości finansowych jakimi dysponował będzie Zamawiający na zaprojektowanie i wykonanie wystawy stałej.

Ponadto konieczne będzie opiniowanie przez eksperta i uzgadnianie rozwiązań proponowanych na etapie sporządzania Dokumentacji projektowej w części dot. przygotowania pomieszczeń

przeznaczonych na wystawę stałą, mających wpływ w szczególności na konstrukcję budynku oraz sposób wykonania instalacji, w tym zapotrzebowania na energię elektryczną i inne media, a w przypadku zewnętrznego edukacyjnego placu na projekt zagospodarowania terenu. Wykonawca jest zobowiązany zaopiniować Dokumentację projektową w taki sposób aby zapewnić w późniejszym czasie możliwość właściwego wykonania Wystawy Stałej przez zewnętrznego wykonawcę oraz jej bezproblemowe użytkowanie. Zamawiający rozumie poprzez termin „możliwość właściwego wykonania Wystawy Stałej” takie zaopiniowanie Dokumentacji projektowej aby wnętrza Centrum przeznaczone na wykonanie wystawy stałej: zapewniały bezproblemową instalację i właściwe działanie eksponatów; umożliwiały zastosowanie odpowiednich urządzeń multimedialnych, które będą miały zapewnione właściwe warunki użytkowania, serwisu i naprawy; zapewniały możliwość zastosowania odpowiedniej aranżacji oświetleniowo-nagłośnieniowej oraz implementacji właściwego oprogramowania do obsługi eksponatów Wystawy Stałej; sprzyjały zastosowaniu elementów edukacyjnych w różnych miejscach na obiekcie, również w zakresie jego wyposażenia, a zwłaszcza pomieszczeń edukacyjnych itp.

Etap 2 obejmuje wsparcie Zamawiającego w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania na wybór wykonawcy wystawy stałej wraz z wyposażeniem budynku Centrum. Do zadań Eksperta w realizacji tego etapu należeć będzie w szczególności:

- 1) Określenie we współpracy z Zamawiającym trybu postępowania na wybór wykonawcy wystawy stałej oraz wyposażenia pozostałych pomieszczeń Centrum. W powyższym zakresie przed wszczęciem właściwego postępowania niezbędnym może okazać się przeprowadzenie dialogu technicznego z potencjalnymi wykonawcami wystawy stałej. Oraz wyposażającym pozostałym pomieszczeniom Centrum. W takim przypadku Ekspert będzie odpowiedzialny za przygotowanie materiałów merytorycznych do dialogu technicznego oraz do udziału w spotkaniach w ramach dialogu technicznego z potencjalnymi wykonawcami projektu i wykonania wystawy stałej;
- 2) Sformułowanie we współpracy z Zamawiającym szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia, kryteriów doświadczenia dopuszczających Wykonawców do udziału w postępowaniu, kryteriów wyboru oferty najkorzystniejszej oraz istotnych postanowień umowy;
- 3) Weryfikację dokumentów przygotowanych przez Zamawiającego niezbędnych do wszczęcia postępowania tj. Specyfikacji Warunków Zamówienia wraz ze wszystkimi załącznikami pod kątem zgodności z ustaleniami wynikającymi z ust. 2 powyżej;
- 4) Aktualizację szacunkowych kosztów dot. zaprojektowania i wykonania Wystawy Stałej;
- 5) Udział w pracach komisji przetargowej w charakterze członka komisji, w tym udział w posiedzeniach komisji oraz udzielanie odpowiedzi na wnioski o wyjaśnienia SWZ, analiza i opiniowanie złożonych w postępowaniu ofert, pomoc przy udzielaniu odpowiedzi na odwołania od czynności Zamawiającego;
- 6) Przygotowanie na żądanie Zamawiającego, propozycji stanowiska w postępowaniu toczącym się przed Krajową Izbą Odwoławczą lub sądem powszechnym, a także udział Eksperta w postępowaniu

przed Krajową Izbą Odwoławczą w charakterze pełnomocnika w zakresie uzgodnionym z Zamawiającym.

Ekspert zrealizuje czynności opisane w ramach Etapu 2 w terminach wskazanych przez Zamawiającego po zawarciu umowy. Czynności wymienione w ramach Etapu 2 będą świadczone przez Eksperta do chwili skutecznego wyboru wykonawcy wystawy stałej tj. zawarcia umowy na zaprojektowanie i wykonanie Wystawy Stałej.

Etap 3 obejmuje nadzory eksperckie i autorskie nad wykonawcą wystawy stałej i wyposażania pozostałych pomieszczeń Centrum. Do zadań Eksperta w realizacji tego etapu należeć będzie w szczególności:

- 1) Opiniowanie przedkładanych przez wykonawcę wystawy stałej harmonogramów dot. etapowania prac związanych z zaprojektowaniem i wykonaniem wystawy stałej oraz wypłatą wynagrodzenia za zrealizowane czynności (dalej „Harmonogramy”), zmian do tych Harmonogramów a także wsparcie Zamawiającego w zapewnieniu terminowości wykonywania prac zgodnie z zawartą Umową wykonawczą i Harmonogramami.
- 2) Wsparcie Zamawiającego w aktualizacji harmonogramu rzeczowofinansowego oraz harmonogramu płatności Projektu w taki sposób aby Zamawiający mógł zapewnić nieprzerwaną płynność Projektu umożliwiającą bieżące finansowanie i rozliczanie umowy na zaprojektowanie i budowę wystawy stałej (dalej „Umowa wykonawcza”);
- 3) Ustalenie z wykonawcą wystawy stałej przy udziale Zamawiającego zasad obiegu informacji oraz wzorów dokumentów wykorzystywanych podczas realizacji Umowy wykonawczej;
- 4) Udział w konsultacjach z przedstawicielami wykonawcy wystawy stałej na każdym etapie realizacji Umowy wykonawczej oraz przedstawicielami firm odpowiedzialnych za budowę i wyposażenie Centrum;
- 5) Opiniowanie (wnoszenie uwag) do propozycji przedkładanych przez wykonawcę Umowy wykonawczej oraz wykonawcę Centrum na etapie opracowania projektu Wystawy Stałej;
- 6) Nadzór nad zgodnością projektowanych i wytwarzanych eksponatów z projektem wystawy stałej, obejmujący w szczególności:
 1. Weryfikację projektów technicznych i prototypów eksponatów w zakresie proponowanych rozwiązań mechanicznych, hydraulicznych, elektrycznych, elektronicznych oraz materiałowych oraz pod kątem ich funkcjonalności, ergonomii obsługi, stopnia realizacji celów edukacyjnych, jakości wykonania, spełnienia wymogów dot. dostępności w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Czynności obejmują również proponowanie i akceptowanie ewentualnych modyfikacji eksponatów, przy udziale Zamawiającego;
 2. Weryfikację propozycji systemów do sterowania wystawą stałą oraz tworzących ją elementów oraz instalacji;

3. Weryfikację gotowych eksponatów, systemów sterowania oraz instalacji tworzących wystawę stałą w zakresie sprawności zastosowanych rozwiązań mechanicznych, hydraulicznych, elektrycznych, elektronicznych oraz materiałowych, jakości wykonania oraz bezpieczeństwa przed udostępnieniem wystawy stałej do testów, o których mowa w pkt. 5 poniżej. Czynności obejmują również sprawdzenie czy wbudowane materiały posiadają odpowiednie świadectwa, atesty i certyfikaty i gwarancje pozwalające na bezpieczne i możliwie bezawaryjne użytkowanie wystawy stałej;

4. Nadzór nad poprawnością merytoryczną wykonania wystawy stałej i tworzących ją eksponatów (również na etapie projektowania i prototypowania). W powyższym zakresie Wykonawca jest odpowiedzialny za opracowanie treści edukacyjnych (tekstów, przypisów, instrukcji) w języku polskim oraz dobór schematów, rycin, wykresów, fotografii, gatunków roślin i zwierząt, procesów, zjawisk itp., które zostaną wykorzystane na wystawie stałej, przy wykorzystaniu zasobów materiałowych, multimedialnych oraz osobowych Biebrzańskiego Parku Narodowego. a także konsultację merytoryczną materiałów edukacyjnych zaproponowanych lub przygotowanych przez Zamawiającego i/lub wykonawcę wystawy stałej. Zamawiający zastrzega sobie możliwość współpracy z Ekspertem oraz wykonawcą wystawy stałej w zakresie nadzoru nad poprawnością merytoryczną, w tym wnoszenia uwag do materiałów;

5. Nadzór nad testowym uruchomieniem wystawy stałej obejmujący: a) Ocenę poprawności działania eksponatów oraz instalacji tworzących wystawę stałą; b) Ocenę poprawności działania oprogramowania do zarządzania wystawą stałą; c) Ocenę poprawności działania innych elementów wspomagających funkcjonowanie wystawy stałej oraz założeń związanych z funkcjonowaniem wystawy stałej np. umiejscowienie eksponatów, płynność działania eksponatów, przepustowość oraz sposób poruszania się zwiedzających po wystawie stałej, system zarządzania wystawą stałą, system do sprzedaży biletów i zarządzania głównymi funkcjonalnościami wystawy stałej oraz budynku Centrum, system informacji i promocji, obsługa zwiedzających, programy warsztatów edukacyjnych; d) Rekomendowanie Zamawiającemu zmian i ulepszeń, których wdrożenie może wpłynąć na poprawę działania i funkcjonalności wystawy stałej oraz wspomagających ją elementów, o których mowa w lit. c) powyżej. e) Ocenę wdrożonych przez Wykonawcę wystawy stałej zmian i ulepszeń w funkcjonowaniu wystawy stałej oraz wspomagających ją elementów. Nadzór nad testowym uruchomieniem wystawy stałej opisany w pkt od a) do e) będzie odbywać się przed oficjalnym otwarciem Centrum z wykorzystaniem zaproszonych przez Zamawiającego grup zorganizowanych oraz turystów indywidualnych. Czynności te stanowią będą jeden z kluczowych elementów niezbędnych przed przeprowadzeniem końcowego odbioru wystawy stałej. Nadzory, o których mowa w pkt. 1-3 obejmują również fizyczne wizyty przedstawiciela Wykonawcy w miejscu projektowania/produkcji/prototypowania/montażu/testowania eksponatów, w siedzibie Zamawiającego, lub innym miejscu przez niego wskazanym. Nadzory opisane w pkt. 5 obejmują przede wszystkim fizyczne wizyty przedstawiciela Eksperta w miejscu testowania eksponatów tj. na wykonywanej wystawie stałej.

7) Nadzór nad instalacją i rozruchem wystawy stałej poprzez uczestnictwo w próbach, rozruchach, szkoleniach z obsługi eksponatów, instalacji oraz urządzeń technicznych tworzących wystawę stałą;

- 8) Przekazywanie Zamawiającemu zaleceń dla Wykonawcy Umowy wykonawczej dot. m.in. usunięcia nieprawidłowości lub zagrożeń, wykonania dodatkowych prac, prób lub badań niezbędnych do prawidłowego zrealizowania wystawy stałej;
- 9) Rekomendowanie Zamawiającemu wstrzymania prac nad wykonaniem wystawy stałej, gdyby ich kontynuacja mogła wywołać zagrożenie dla ludzi lub mienia Zamawiającego, bądź spowodować niedopuszczalną niezgodność z projektem wystawy stałej;
- 10) Wsparcie Zamawiającego w organizacji i prowadzeniu spotkań dotyczących prac projektowych i prac związanych z wykonaniem wystawy stałej oraz uczestnictwo w innych spotkaniach na każde wezwanie Zamawiającego, odbywanych w siedzibie Zamawiającego, i/lub budynku Centrum bądź innym miejscu wskazanym przez Zamawiającego na terenie Polski. Część spotkań realizowana będzie w formule on-line;
- 11) Wsparcie Zamawiającego w weryfikacji zakresu wykonanych prac projektowych i prac związanych z wykonaniem wystawy stałej oraz wyliczeniu wysokości kwoty należnej do zapłaty wykonawcy Umowy wykonawczej zgodnie z przyjętymi Harmonogramami. W przypadku konieczności Ekspert na wniosek Zamawiającego sporządza zakres robót zaniechanych i propozycję korekty wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy Umowy wykonawczej;
- 12) Dbanie o interesy Zamawiającego oraz rekomendowanie czynności zapewniających techniczną prawidłowość wykonania wystawy stałej, bieżące informowanie przedstawiciela Zamawiającego na temat postępu prac, niezwłoczne sygnalizowanie Zamawiającemu o wszelkich okolicznościach mogących mieć wpływ na terminowość oraz poprawność opracowania projektu wystawy stałej oraz jej późniejszego wykonania oraz o wystąpieniu okoliczności nieprzewidzianych a mogących wpłynąć na jakość robót, wzrost ceny kontraktowej lub planowaną datę zakończenia Umowy wykonawczej;
- 13) Opiniowanie wyceny zmian oraz zasadności przeprowadzenia robót dodatkowych przedstawionych przez wykonawcę Umowy wykonawczej;
- 14) Opiniowanie wszelkich odstępstw i zmian technologii robót, materiałów i urządzeń, robót zamiennych, zgłaszanych przez wykonawcę Umowy wykonawczej w stosunku do projektu wystawy stałej oraz wykonanych na jej podstawie prototypów eksponatów;
- 15) Wsparcie merytoryczne w przygotowywaniu propozycji odpowiedzi (lub uzupełnień do przygotowanych przez Zamawiającego odpowiedzi) na zapytania wykonawcy związane z realizacją Umowy wykonawczej, w tym oceny zasadności roszczeń wykonawcy wystawy stałej;
- 16) Udzielanie Zamawiającemu bieżących konsultacji i doradztwa technicznego w zakresie realizacji Umowy wykonawczej również poprzez sporządzanie pisemnych raportów, opinii, analiz oraz obliczeń na każdy wniosek Zamawiającego;

- 17) Prowadzenie dokumentacji fotograficznej prowadzonych prac związanych z wykonaniem wystawy stałej w zakresie niezbędnym do prawidłowego przeprowadzenia odbiorów (na nośnikach elektronicznych);
- 18) Doradztwo na rzecz Zamawiającego w zakresie zasadności i wysokości nałożenia kar umownych na wykonawcę Umowy wykonawczej (z wyłączeniem aspektów prawnych) oraz wyliczenia kwoty za realizację Umowy wykonawczej w przypadku jej rozwiązania tj. odstąpienia od tej umowy przez jedną ze stron (wartość wykonanych prac);
- 19) Przygotowanie propozycji protokołów oraz innych dokumentów wraz z wsadem merytorycznym potwierdzających zakres wykonanych prac projektowych i/lub prac związanych z wykonaniem wystawy stałej niezbędnych do przeprowadzenia odbiorów częściowych i odbioru końcowego Umowy wykonawczej;
- 20) Weryfikację kompletności dokumentacji powykonawczej niezbędnej do przeprowadzenia odbioru końcowego wystawy stałej, w tym przygotowanie dla Zamawiającego wezwania do uzupełniania tej dokumentacji w przypadku zaistnienia takiej konieczności,
- 21) Uczestnictwo w czynnościach odbiorów częściowych i odbiorze końcowym Umowy wykonawczej, w tym sporządzenie przy udziale Zamawiającego listy stwierdzonych wad i usterek wystawy stałej;
- 22) Weryfikację przy udziale Zamawiającego stopnia usunięcia wad i usterek stwierdzonych w toku odbiorów wystawy stałej;
- 23) Przygotowanie na piśmie zaleceń (dobrych praktyk) dla obsługi wystawy stałej w zakresie obsługi technicznej, serwisowania oraz przekazu edukacyjnego wystawy stałej, obsługi klienckiej zwiedzających i sposobów skutecznego docierania do grupy docelowej z przekazem reklamowym. W powyższym zakresie Wykonawca przeprowadzi również dla przedstawicieli Zamawiającego 1 szkolenie stacjonarne na wystawie stałej pozwalające na wdrożenia przygotowanych zaleceń oraz opracuje przy udziale Zamawiającego propozycje zajęć/warsztatów i konspektów edukacyjnych dla różnych grup wiekowych oraz różnych grup odbiorców edukacyjnych, które uwzględnić będą specyfikę wystawy stałej oraz wyposażenie sal edukacyjnych (minimum 5 konspektów);
- 24) Realizację innych czynności niewymienionych OPZ, a zleconych przez Zamawiającego niezbędnych dla prawidłowego sprawowania nadzoru nad zaprojektowaniem i wykonaniem wystawy stałej.

V. POSTANOWIENIA DODATKOWE

- 1) Ekspert działa na rzecz, rachunek i w imieniu Zamawiającego – nie jest jednak uprawniony do zaciągania zobowiązań finansowanych. Uzgodnione z Zamawiającym czynności przewidziane dla Eksperta odbywać będą się za wiedzą i przy udziale Zamawiającego. Wymagać będzie to pełnego współdziałania Eksperta z przedstawicielami Zamawiającego.

- 3) Ekspert zobowiązany jest na każdym etapie realizacji zamówienia do pełnej współpracy z Zamawiającym, w tym do uwzględniania uwag zgłaszanych do czynności związanych ze świadczeniem usług eksperckich w zakresie nadzoru nad procesem wyłaniania wykonawcy i realizacją wystawy stałej określonych w OPZ i umowie zawartej z Ekspertem.
- 4) Zamawiający zastrzega sobie możliwość udzielenia Ekspertowi pełnomocnictw do występowania przed organami administracji publicznej w kwestiach związanych z realizacją Umowy wykonawczej, w szczególności dla uzyskania zgód, pozwoleń i zezwoleń.
- 5) Ocena wszelkich materiałów, pism, wniosków przedkładanych do akceptacji Zamawiającego przez wykonawcę Umowy wykonawczej oraz wykonawcę Centrum realizowana będzie na piśmie, o ile strony nie postanowią inaczej. Ustne rekomendacje Eksperta przyjmowane będą jedynie w uzasadnionych przypadkach. Terminy na pisemne opinie lub inne pisma/dokumenty będą uzgadniane z Zamawiającym indywidualnie w zależności od pilności i stopnia skomplikowania sprawy, jednak termin na przygotowanie materiałów nie będzie krótszy niż 2 dni robocze i dłuższy niż 5 dni roboczych. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Zamawiającego termin, może ulec wydłużeniu.
- 6) Ekspert musi przewidzieć na realizację czynności określonych w OPZ świadczonych w siedzibie Zamawiającego, budynku Centrum lub innym miejscu wskazanym przez Zamawiającego minimum 20 wizyt (1 wizyta nie więcej niż 8h). Wszystkie wizyty będą odbywać się na terenie Polski. Wizyty te obejmują również nadzory, o których mowa w Etapie III ust. 6. O planowanym terminie i miejscu wizyty Ekspert zostanie poinformowany z min. 3 dniowym wyprzedzeniem wskazując osoby po stronie Eksperta, które wezmą udział w spotkaniu, zgodnie ze złożonym wykazem osób, którymi Ekspert będzie dysponował do realizacji zamówienia. Co do zasady Zamawiający przewiduje, że udział w spotkaniach będzie brał udział przede wszystkim Specjalista ds. wystaw edukacyjnych. Specjalista ds. edukacji oraz Specjalista ds. technicznych i systemów multimedialnych będzie zapraszany na spotkania w uzasadnionych przypadkach.
- 7) Poza wizytami, o których mowa w ust. 6) powyżej Ekspert będzie dostępny dla Zamawiającego poprzez komunikację mailową, video spotkania oraz telefon w nieograniczonym zakresie, utrzymując bieżący kontakt z Zamawiającym.
- 8) Wykonawca w ramach świadczonych usług udzieli Zamawiającemu doradztwa w określeniu zakresu, parametrów i funkcjonalności dodatkowego wyposażenia Centrum BbPN, które wspierać będzie funkcjonowanie wystawy stałej oraz innych pomieszczeń edukacyjnych na obiekcie obejmującego w szczególności: system rezerwacji i sprzedaży biletów, system sterowania budynkiem, funkcjonalność i wyposażenie sal edukacyjnych i sali konferencyjnej, zastosowane urządzenia multimedialne, sposób aranżacji i wyposażenia części wspólnych w budynku, zagospodarowanie terenu wokół Centrum BbPN.
- 9) Ekspert w ramach świadczonych usług musi uwzględnić aby wystawa stała została zaprojektowana i wykonana zgodnie z zasadą DNSH, Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz zgodnie z

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

zasadami w zakresie niedyskryminacji, równości i dostępności w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

10) Ekspert realizując przedmiot zamówienia zobowiązany jest do stosowania się do zasad informacji i promocji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

11) Wykonawca realizując przedmiot zamówienia zobowiązany jest do znakowania pism, korespondencji i dokumentów zgodnie z wytycznymi dotyczącymi identyfikacji wizualnej w Projekcie oraz znakami Zamawiającego.

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ